

ingediend op **1305** (2021-2022) – Nr. 2
22 juni 2022 (2021-2022)

Verslag

namens de Commissie voor Welzijn,
Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding
uitgebracht door Katrien Schryvers

over het ontwerp van decreet

tot wijziging van artikel 5
van het decreet van 30 april 2004
tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap
met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie,
tot wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018
en tot uitlegging van artikel 8
van het Groeipakketdecreet van 2018

Documenten in het dossier:
1305 (2021-2022) – Nr. 1: Ontwerp van decreet

Samenstelling van de Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding:

Voorzitter: Stefaan Sintobin.

Vaste leden:

Koen Daniëls, Veerle Geerinckx, Elke Sleurs, Tine van der Vloet, Katja Verheyen;

Immanuel De Reuse, Stefaan Sintobin, Suzy Wouters;

Maike De Rudder, Katrien Schryvers;

Freya Saeys, Maurits Vande Reyde;

Ann De Martelaer, Jeremie Vaneekhout;

Freya Van den Bossche.

Plaatsvervangers:

Allessia Claes, Piet De Bruyn, Freya Perdaens, Sarah Smeyers, Annabel Tavernier;

Yves Buysse, Ilse Malfroot, Frieda Verougstraete-Deschacht;

Vera Jans, Kurt Vanryckeghem;

Gwenny De Vroe, Emmily Talpe;

Johan Danen, Celia Groothedde;

Conner Rousseau.

Toegevoegde leden:

Lise Vandecasteele.

INHOUD

1.	Toelichting door minister Hilde Crevits	4
2.	Algemene bespreking	5
3.	Antwoorden van minister Hilde Crevits	8
4.	Artikelsgewijze stemming	9
5.	Stemming over het geheel	9

Bijlage: zie [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be

De Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding besprak het ontwerp van decreet tot wijziging van artikel 5 van het decreet van 30 april 2004 tot oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Opgroeien regie, tot wijziging van het Groeipakketdecreet van 2018 en tot uitlegging van artikel 8 van het Groeipakketdecreet van 2018, tijdens haar vergadering van dinsdag 14 juni 2022.

De presentatie is terug te vinden op de [dossierpagina](#) van dit document op www.vlaamsparlement.be.

1. Toelichting door minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* stelt een aantal wijzigingen en verbeteringen in het groeipakket voor, die samenkomen vanuit drie bronnen. Ten eerste, sinds de inwerking-treding van het groeipakket werd er door het agentschap Opgroeien regie en het Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezins-beleid een project 'borging van de regelgeving groeipakket' opgestart met het oog op het opsporen van anomalieën in de regelgeving en het oplossen van operationele en structurele problemen die voortvloeien uit de operationalisering van het groeipakket op Vlaams niveau. Ten tweede, anderhalf jaar na de inwerking-treding van het groeipakket is er een evaluatie uitgevoerd. Een aantal elementen daaruit werden in dit ontwerp van decreet verwerkt. Ten derde, uit deze evaluatie kwamen een aantal aanbevelingen, gevolgd door een resolutie die in het Vlaams Parlement werd aangenomen op 14 juli 2021 (*Parl.St.* VI.Parl. 2020-21, nr. 849/1-3) en waaruit er in dit ontwerp een aantal verbeterpunten zijn opgenomen.

In artikel 3 wordt een anomalie rechtgezet die ontstaan is doordat er voor de toekenning van toeslagen voor internen, data rechtstreeks gekoppeld worden met de databanken van het beleidsdomein Onderwijs. Kinderen die in een multifunctioneel centrum verblijven en daar gebruikmaken van een alternatieve dagbesteding worden in de data van Onderwijs niet opgenomen en verliezen daardoor hun rechten op een schooltoeslag. Met deze wijziging hebben kinderen die minstens 149 kalenderdagen in een multifunctioneel centrum verblijven recht op de schooltoeslag voor interne leerlingen. Hiermee wordt ook geanticipeerd op de transitie van de internaten met permanente openstelling naar een multifunctioneel centrum want ook daar verblijven kinderen die vandaag in de Onderwijsdata worden meegenomen en dus een toeslag ontvangen, maar straks hun toeslag zouden verliezen wanneer deze instellingen in Welzijn inkantelen. Dat is uiteraard niet de bedoeling.

Artikel 5 stelt dat een rechtbank geen uitspraak doet over de verblijfsregeling van meerderjarige kinderen. Er wordt in opvolging van de resolutie voorzien in de mogelijkheid om de verblijfsregeling aan te tonen aan de hand van een geregistreerde onderlinge overeenkomst, afgesloten tussen de ouders en geregistreerd door de bevoegde dienst bij Financiën.

In artikel 6 wordt geëxpliciteerd dat Vlaanderen onder bepaalde voorwaarden bij voorrang gezinsbijslagen betaalt aan Europese ambtenaren. In andere gevallen blijft Vlaanderen aanvullend uitbetalen.

Er zijn ook wijzigingen in artikel 7, 8 en 9, die betrekking hebben op de schooltoeslag. Er is vastgesteld dat de termijn van 15 kalenderdagen tussen uit- en inschrijving in een school leidt tot problemen met de schooltoeslag omdat kinderen die niet binnen die termijn ingeschreven raken dan ongewettigd afwezig zijn. De termijn van 15 kalenderdagen wordt aangepast naar 21 kalenderdagen. Artikel 9 regelt dat leerlingen die in de loop van het jaar van richting veranderen recht blijven hebben op het hoogste bedrag van de verschillende richtingen.

Artikel 14 prikt een vaste datum voor de verjaring van de selectieve participatie-toeslagen en de kleutertoeslag. Een anomalie in het decreet zorgde ervoor dat er wel een termijn van vijf jaar was bepaald voor de verjaring, maar geen beginpunt voor die verjaringstermijn was vastgelegd.

Artikel 11 voorziet in een einddatum voor ouders die niet samen hun uitbeter hadden gekozen en alsnog willen veranderen.

Artikel 12 zet een ongelijkheid recht door ervoor te zorgen dat alle vormen van materiële ondersteuning worden toegevoegd aan de eenderderegeling voor gezinsbijslagen. Concreet betekent dit dat alle kinderen die ten laste zijn van de openbare overheid, ongeacht welke overheid, een derde van hun recht op gezinsbijslagen ontvangen. Voor de pleegzorgtoeslag wordt hierop een uitzondering gemaakt.

Artikel 13 stelt dat toelagen in het kader van het gezinsbeleid in principe uitbetaald worden op een bankrekening. Een decreetale wijziging voorziet dat de Vlaamse Regering kan bepalen welk betaalmiddel het meest geschikt is. Tot hiertoe was het gebruik van de circulaire cheque verplicht. Circulaire cheques zijn echter duur en omslachtig en de Vlaamse Regering kan nu alternatieven onderzoeken en voorstellen.

Verder wordt er een rechtzetting voorgesteld wat betreft de wezentoeslag. In zeer uitzonderlijke gevallen kan een gezin een lager bedrag aan groeipakket ontvangen na het overlijden in vergelijking met het rechtmatige bedrag voor het overlijden. Indien dit wordt vastgesteld, zal het gezin het bedrag van de oude basisbedragen en leeftijdstoelagen behouden.

Tot slot bevat dit ontwerp nog enkele technische aanpassingen. In artikel 3 wordt aangewezen wie er enkel begunstigde kan zijn: de ouders of de werkelijke opvoeders.

Artikel 4 bevat een verduidelijking met betrekking tot het toegelaten en gemachtigd verblijf.

Artikel 10 voorziet dat niet-begeleide minderjarige vreemdelingen worden opgenomen in de lijst van kinderen die begunstigde zijn.

Artikel 2, 12 en 23 gaan over de financieringsstromen, met een overgangsbepaling.

De wijzigingen aan artikel 15 tot 19 verduidelijken dat aan drie cumulatieve voorwaarden voldaan moet worden.

2. Algemene bespreking

Ann De Martelaer vindt het positief dat er een aantal zaken bijgestuurd worden, zoals het feit dat leerlingen die in een multifunctioneel centrum verblijven ook als interne leerling beschouwd worden waardoor zij recht kunnen krijgen op een verhoogde schooltoeslag of dat als leerlingen tijdens het schooljaar van richting veranderen, ze recht blijven hebben op het hoogste bedrag van de verschillende richtingen.

Ze heeft niettemin enkele bemerkingen, specifiek over wezen. Voor een kleine groep worden de zaken rechtgezet, maar het blijft een gemiste kans om de onrechtvaardigheid binnen het groeipakket voor kinderen geboren voor 2019 maar die na 2019 wees werden, recht te zetten. Het dossier ligt haar nauw aan het hart en ze deed al verschillende voorstellen om de geboortedatum van het kind als basis te gebruiken en niet de datum van het overlijden van een ouder. De hele basis van het groeipakket is net die geboortedatum, maar voor kinderen die één of beide

ouders verliezen, wordt daar plots van afgeweken, wat niet logisch is. Zowel de Gezinsbond, de Vlaamse Raad voor Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen als Ouders die opnieuw starten vzw vragen om dit recht te trekken. De minister heeft hierover een gesprek gehad met Hannelore Bedert en Ann De Martelaer hoopt dat zij de minister ervan heeft kunnen overtuigen om alsnog stappen te zetten om dit recht te zetten.

Een tweede opmerking heeft ze over de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen. Er wordt getracht om de ongelijke behandeling tussen enerzijds niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen van het agentschap Opgroeien en anderzijds niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die in een federaal opvangcentrum of de rechtstreeks toegankelijke jeugdhulp verblijven, weg te werken. Nu ontvangt de eerste groep een derde en de laatste groep drie derde van het groeipakket. Momenteel wordt voor de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen die in Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen verblijven een derde gestort op een geblokkeerde rekening op naam van de jongere. De rest van het bedrag, namelijk twee derde van het groeipakket, gaat naar het Fonds Jongerenwelzijn en vanuit dit fonds wordt de voorziening gefinancierd. De jongeren krijgen van de voorziening wel zakgeld, kledinggeld en dergelijke. Dit wordt gefinancierd door onder andere de twee derde uit het groeipakket. De jongeren die in asielcentra verblijven, zouden na wijziging van de twee derde niets ter beschikking krijgen. Het gaat dus om een besparingsmaatregel. Dat is ook te lezen in een vroegere nota van de Vlaamse overheid hierover.

Groen is niet tegen het principe van de gelijktrekking, maar het vrijgekomen geld moet in de eerste plaats terugvloeien naar het opgroeien van de jongere en mag niet zomaar een besparing worden. Deze middelen moeten terugvloeien naar de niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, net zoals dit gebeurt voor jongeren in de Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen.

Het groeipakket is een belangrijk instrument om armoede aan te pakken. De circulaire cheque wordt geschrapt en de Vlaamse Regering bepaalt met welk betaalmiddel de toelagen worden uitbetaald en volgens welke regels. De cheques worden vaker gebruikt door gezinnen in armoede, door gezinnen die geen bankrekening hebben. Ann De Martelaer onderstreept de vraag aan de minister om in overleg te gaan met verenigingen waar armen het woord nemen, SAAMO, sociale diensten enzovoort, om te kijken hoe aan hen het beste het groeipakket kan worden uitbetaald. Is daarover al overleg geweest?

Hannes Anaf beaamt dat er een aantal positieve zaken in het ontwerp van decreet zitten, zoals het feit dat de schooltoeslag tijdens het schooljaar niet meer kan dalen als een leerling verandert van richting. Ook de verlenging van de termijn tussen uit- en inschrijving in een school van 15 naar 21 kalenderdagen is in het kader van het recht op schooltoeslag een goede zaak.

Het aanpakken van de grote pijnpunten ontbreekt echter, zoals de halfwezen- en de wezentoeslag. Er wordt voor een kleine groep een aanpassing gedaan, maar dat is een druppel op een hete plaat. De onrechtvaardig aanvoelende situatie voor kinderen die voor 1 januari 2019 geboren zijn maar nadien wees of halfwees zijn geworden, wordt niet opgelost. Vooruit vindt dat kinderen die één ouder of beide ouders verliezen na 1 januari 2019 dezelfde ondersteuning moeten krijgen als kinderen die één ouder of beide ouders verloren voor 1 januari 2019.

Daarnaast zijn er verschillende besparingen op het groeipakket, zoals het veelvuldig overslaan van indexeringen door de ontkoppeling met de index. Ook de besparing van 2 naar 1 procent jaarlijkse indexering blijft overeind.

Vooruit zal zich dan ook onthouden bij de stemming.

Immanuel De Reuse erkent dat met het voorliggend ontwerp van decreet een aantal anomalieën en tekortkomingen worden weggewerkt, en dat is goed. Het is niet meer dan normaal dat leerlingen in multifunctionele centra meer ondersteund worden door een hogere toeslag door de toekenning van de schooltoeslag voor kinderen in een internaat. Voor het co-ouderschap kan de wijziging zorgen voor minder problemen tussen uit de echt gescheiden ouders, wat meestal zorgt voor extra stress bij kinderen. Ook de termijnaanpassing naar 21 dagen en de toekenning van de hoogste toeslag voor kinderen die tijdens het schooljaar veranderen van richting, zijn positief.

Wat betreft de regeling inzake de wezentoeslag is er slechts voor een kleine groep een oplossing en deze discriminatie is niet meer te rechtvaardigen.

Inzake niet-begeleide minderjarige vreemdelingen heeft *Immanuel De Reuse* een ander standpunt. Toen hij minister *Wouter Beke* tijdens een actuele vraag attent maakte op deze onrechtmatige tegemoetkoming, verwees hij naar een hangend initiatief van *Katrien Schryvers* dat deze aanzuigmotor binnen het groeipakket zou wegnemen, een effect waar ook het Commissariaat-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op wees. Het ontwerp van decreet werkt het verschil tussen beide situaties – of de niet-begeleide minderjarige vreemdeling verblijft in een federale instelling of in een Vlaamse jeugdinstantie – weg, maar voor *Vlaams Belang* is dit niet voldoende. Deze kinderen worden kosteloos opgevangen en het is dan ook logisch dat het volledige bedrag naar de opvanginstelling gaat en er geen financiële tegemoetkoming voor de betrokkenen zelf is.

Katrien Schryvers wijst erop dat er in 2021 een uitvoerige evaluatie is gebeurd van het groeipakket. De structuur en de opbouw ervan zijn een stap voorwaarts, maar er waren enkele bijstellingen nodig. Het is positief dat er met dit ontwerp van decreet aan een aantal elementen wordt tegemoetgekomen. Jongeren die van studierichting veranderden werden in het verleden geconfronteerd met een lager bedrag schooltoeslag en dat wordt rechtgezet. Er bestond ook ongelijkheid in de toepassing van de verdeelsleutel tussen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen in opvangstructuren van Fedasil (Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers) en in de Vlaamse jeugdhulpvoorzieningen, waarbij er maar een derde van de uitbetaalde toeslagen aan de minderjarigen zou worden toegekend. Het is goed dat dit wordt gelijkgeschakeld. Het is ook goed dat gezinnen die een lager bedrag aan gezinsbijslagen ontvingen na het overlijden van een ouder dan in de maand voor het overlijden, daarvoor gecompenseerd worden.

Op de vraag van *Immanuel De Reuse* over een parlementair initiatief met betrekking tot niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, antwoordt ze dat dit opgenomen is in dit ontwerp van decreet. Ze onderschrijft zijn visie niet dat dit zou zorgen voor een aanzuigeffect. Rechtvaardig is rechtvaardig en er mag dan ook geen onderscheid gemaakt worden tussen jongeren door de manier waarop ze worden opgevangen. Ze onderschrijft de bijsturing dan ook volledig.

Op de kritiek dat het ontwerp van decreet niet ver genoeg gaat, antwoordt ze dat een verdere bijsturing van het groeipakket voor bepaalde kwetsbare groepen een andere discussie is dan de aanpassingen die voorliggen. Als er budgettaire meer ruimte zou zijn, dan zou ze graag bijkomende stappen zetten en dat is ook opgenomen in de resolutie. Daarin wordt gevraagd om te onderzoeken of er binnen het kader van de begrotingsopmaak en/of bij de Vlaamse Brede Heroverweging er binnen het groeipakket kan worden bijgestuurd om kinderen in de meest kwetsbare gezinnen te ondersteunen. Voor *cd&v* blijft dit belangrijk in de toekomst. Net zoals de problematiek van de indexering zal dit punt opnieuw op tafel worden gelegd bij de begrotingsopmaak 2023.

Cd&v zal het ontwerp van decreet goedkeuren.

Koen Daniëls vindt het belangrijk dat wijzigingen in de schoolse situatie geen impact hebben op het groeipakket. Ook de termijnverlenging van 15 naar 21 dagen is belangrijk zodat gezinnen als gevolg van administratieve zaken niet in problemen komen.

Het is logisch dat er geen onderscheid is tussen niet-begeleide minderjarige vreemdelingen, waar ze ook terechtkomen.

Het is belangrijk dat de pleegzorgtoeslag steeds bij de begunstigden terechtkomt, net zoals dat het geval is voor het startbedrag. Hij verwijst daarbij naar artikel 12 van het ontwerp van decreet.

Artikel 20 gaat over de situatie van kinderen geboren voor 1 januari 2019 en die daarna wees worden, en dat is een belangrijke rechtzetting. Dit artikel heeft uitwerking met ingang van 1 januari 2019.

De N-VA zal dit ontwerp van decreet goedkeuren.

Freya Saeys wijst erop dat er wordt gevraagd om gescheiden ouders te bevragen over hun wensen over de toepassing van de regeling met betrekking tot de begunstigde of begunstigden van het basisbedrag in het groeipakket om tot een optimalisering van de regelgeving en uitbetaling te komen in het belang van de ouders en de kinderen, ook rekening houdend met de mogelijke gevolgen van een wijziging voor de lopende dossiers. Er is onbegrip bij gescheiden ouders over de bestaande regeling. Ze vraagt of dergelijke bevraging al is gebeurd of gepland.

3. Antwoorden van minister Hilde Crevits

Minister *Hilde Crevits* wijst erop dat de discussie over de indexering voorwerp zal uitmaken van de begrotingsbesprekingen binnen de Vlaamse Regering. Er is voor dit jaar nog een provisie ingeschreven.

Ze antwoordt Ann De Martelaer dat het gesprek met Hannelore Bedert nog moet plaatsvinden, maar ze begrijpt de filosofie omtrent de wezentoeslag. De sociale toeslag is belangrijk voor mensen die het moeilijk hebben. De minister vindt het positief dat mensen de toeslag blijven ontvangen als de ouder een nieuwe relatie start, wat vroeger niet het geval was. Ze begrijpt wel de zorg van zij die zeggen dat ze nu minder hebben dan ze gehad zouden hebben. Het geheel is wel geen besparing, maar een grote investering omdat de groep veel groter is.

Inzake de sociale toeslagen en de toeslagen voor wezen en halfwezen vindt de minister het goed dat er niet meer naar het statuut wordt gekeken maar naar het inkomen, waardoor zij die het nodig hebben worden bereikt. De helft van de mensen die met de sociale toeslag worden bereikt, zijn eenoudergezinnen. Over de sociale toeslagen en de wezentoeslag wordt er ook nog in gesprek gegaan met de Gezinsbond.

De circulaire cheque kan nog gebruikt worden, maar het is niet de enige mogelijkheid. Er kan nu onderzocht worden welke alternatieven aangeboden kunnen worden

Wat niet-begeleide minderjarige vluchtelingen betreft stelt de minister dat als jongeren goed in hun vel zitten, er ook ingezet kan worden op opleiding en begeleiding naar een job en een stabiele toekomst. De minister is het dan ook niet eens met de opmerking van Immanuel De Reuse. Dergelijke investering is zeker de moeite voor de jongere, maar ook voor de samenleving. Niet investeren in die kinderen is niet wenselijk en houdt extra risico's in.

4. Artikelsgewijze stemming

Artikel 1 tot en met 24

Artikel 1 tot en met 24 worden zonder opmerkingen aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

5. Stemming over het geheel

Het ontwerp van decreet wordt aangenomen met 8 stemmen tegen 3 bij 2 onthoudingen.

Stefaan SINTOBIN,
voorzitter

Katrien SCHRYVERS,
verslaggever